

BEVEZETÉS AZ ÚJSZÖVETSÉGI ALAPMODUL TANÁRI SEGÉDLETÉHEZ

A BIBLIAI ALAPMODULOK elsőrendű célja, hogy a fiatalok élményszerűen ismerjék meg ezt a több ezer éves könyvet. Úgy ismerjék meg, mint „sajátjukat”. Már az ÓSZ alapmodul bevezetésében olvasható az a pedagógiai módszer, melyet **RJR: ráhangolódás – jelentésteremtés – reflektálás** összefoglaló modellel írtak le a szerzők. Ennek megfelelően hangsúlyt fektettek a közösségi értékekre, a kooperáció jelentőségére mind a tanár-diák, mind a diák-diák kapcsolatában. Ezek érvényesek erre az ÚSZ alapmodulra is.

http://rpi.reformatus.hu/hatteranyagok/tanari_s/kozepiskola/Oszov_alapmodul_TS_20150929.pdf

Ebben a bevezetőben inkább arra vállalkozunk, hogy minden egyes TANÁRI SEGÉDLET-RÉSZLET megnevezéséhez megfogalmazzuk azt a tartalmi háttérrel, melyek mentén a szerzők kidolgozták valláspedagógiai céljaikat, s az ebből következő vázlataikat.

Minden leckéhez egy, vagy több kidolgozott segédletet találhatunk, mely két részből áll:

- 1) célkitűzés és táblázatos formába foglalt rövid óravázlat (egy oldalban nyomtatható).
- 2) részletes leírás, az óravázlatban olvashatóak kifejtése, további információk a készüléshez.

A TANÁRI SEGÉDLET önállóan is nyomtatható első lapja gerincet ad a leckéhez: a FŐ HANGSÚLY kiemeli azt a rövid címet, ami ebben a leckében a hatalmas témából bevállalható. A VALLÁSDIDAKTIKAI CÉLOK hármasa hidat épít ki a téma és a diák között, körbejárva a gondolkodtató, érzelmi megközelítésű és a gyakorlati cselekvésben segítő célok aktuális megfogalmazását. Cél nélkül hittanórát tartani nem lehetséges. A célok bátorítják a tanárt, hogy mondandója értékes, s a korosztályhoz megfelelő módszerek megtalálásához is ez segít. E hármas célban jelenik meg az „emberré formálás” hittanórai lehetősége a csak „tanítás” helyett. A készüléshez elkerülhetetlen ezen célok végiggondolása. (Lehetséges, hogy valakinek ezek a célok csak elindítják a gondolatait, s végül más célokra jut – ez inkább jó, mint rossz. Senkinek sem ajánljuk azt, hogy szolgai módon menjen végig a vázlatokon.)

Az ÓRAVÁZLAT (mindig keretben, percre lebontva, összefoglaló módon utalva a Tankönyv anyagára) így folyamatában áll össze, bátran lehet a kinyomtatott lapot összefirkálni, mely minden osztályban azon az évfolyamon még újabb variációkkal gazdagodhat. Aki lefűzi ezeket – nagy segítséget nyer a következő évfolyam csoportjaihoz való felkészülésben.

A tanári segédlet második fele változatos módon segít az óravázlat gerincének feltöltéséhez, - jelképesen: izmokat, ínakat, bőrt adva a vázhoz -, hogy a Lélek által azután megelevenedjen mindaz, ami leginkább segít Isten és önmaguk megismerésében:

A JAVASOLT ÉNEKEK irányt mutatnak, a Református Énekeskönyv énekei között válogatva, s mindig egy-egy ún. ifjúsági éneket is ajánlva – nyomtatásban megjelent, internetes formában elérhető énekekkel.

A MOTIVÁCIÓ, RÁHANGOLÓDÁS megfogalmazása a pedagógusoknak szól, minden esetben az óravázlatban szereplő feladat, vagy játék leírását tartalmazza, részben azonos a TK leckéinek végén szereplő feladatok valamelyikével.

Az ISMERETEK ÁTADÁSA, FELDOLGOZÁSA olyan általános tudnivalókat, vagy azokra való utalást tartalmaz, melyek a készüléskor segítenek. A tankönyvben szereplő fogalmak mellett további fogalommagyarázatok, háttér-információk olvashatók itt, melyekre a diákok a téma során rákérdezhetnek. A régi mondás jegyében: „Egy tanár legalább tízszer annyit kell tudjon, mint a diák, hogy a diák kérdezhesen!” Olyan képek, filmek, versek vagy zenei művek is felsorolásra kerülnek, melyeket a korosztályhoz, s az adott témához gyűjtögettek a szerzők – a teljesség igénye nélkül. Mindenki kiegészítheti a saját tapasztalataival.

A JAVASOLT ARANYMONDÁS, MEMORITER azt, azokat az igeverseket tartalmazza, melyeknek fejből való tudása megőrzi a legfontosabb újszövetségi üzeneteket a tanulók lelkében, gondolkodásában. A szó szerinti tanulás nem jellemző erre a korosztályra, mégis érdemes ragaszkodni ehhez a néhány vershez. A TK által kiválasztott igeversek bármelyike alkalmas lehet erre.

A RÖGZÍTÉS, ELMÉLYÍTÉS, HÁZI FELADAT rövid sorai azokat a lehetőségeket veszik elő, melyek a diákok számára a megőrzés, túlmutatás folyamatait segítik. A megfogalmazás a diákoknak szól. Az óra keretén belül – ha lehetséges, vagy házi feladatként, ha szükséges. Az óra menete, vázlatának leírása percre való lebontásban nem minden alkalommal megy végbe automatikusan. Ezért ezek a feladatok akár házi feladatként is tovább mélyíthetők a diákok érdeklődését. Néhány ismét visszautal a tankönyvben szereplő feladatokra, annak értékeit kibontakoztatva.

A tanári segédlet célja, hogy minden vallástanár maga mögött tudhasson egy nagy közös forrást, amit a közös hit megélése és tanításának kiváltsága jelent.

A tanári segédlet a Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola vallástanárainak közösségi munkája, de a négy szerző négyféle megközelítést alkalmazott. A követhető közös szerkezet mellett meghagytuk a szerzők „saját hangját”, hogy minden középiskolában tanító vallástanárt segíthessünk – az egységben és a különbözőségben egyaránt.

(A következő évi tervünk a tanári segédleteknek további könyv és filmajánlatokkal való kiegészítése, valamint a VALLÁSPEDAGÓGIA tárgyra, korosztályra való lebontásának leírása.)

Fodorné Ablonczy Margit

RPI katechetikai szakértő

2018.